

Metodický pokyn č. 1/DZPaU/2022/MP

k plateniu preddavkov na daň z príjmov právnickej osoby podľa § 42 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov od 01.01.2022

Obsah

Úvodné ustanovenie

1. oddiel Výška preddavkov na daň a lehoty ich platenia
2. oddiel Platenie preddavkov na daň
 - 2.1 Platenie preddavkov na daň do lehoty na podanie daňového priznania
 - 2.2 Platenie preddavkov na daň po lehote na podanie daňového priznania
3. oddiel Zrušenie vyrovnanie rozdielu vzniknutého na zaplatených preddavkoch na daň do lehoty na podanie daňového priznania
4. oddiel Platenie preddavkov na daň novými daňovníkmi v zdaňovacom období, v ktorom vznikli a v nasledujúcom zdaňovacom období
5. oddiel Platenie preddavkov na daň právnym nástupcom a pri zmene právnej formy daňovníka
6. oddiel Platenie preddavkov na daň pri zmene zdaňovacieho obdobia na hospodársky rok
7. oddiel Platenie preddavkov na daň na základe rozhodnutia správcu dane – preddavky na daň inak
8. oddiel Započítanie preddavkov na daň na úhradu dane uvedené v daňovom priznaní
9. oddiel Vrátenie preddavkov na daň alebo rozdielu zaplatených preddavkov na daň
10. oddiel Oznamovacia povinnosť správcu dane

Úvodné ustanovenie

Metodický pokyn je zameraný na problematiku platenia preddavkov na daň z príjmov právnickej osoby podľa § 42 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZDP“) od 01.01.2022.

Preddavok na daň je definovaný v § 2 písm. u) ZDP ako **povinná platba na daň, ktorá sa platí v priebehu zdaňovacieho obdobia**, ak skutočná výška dane za toto obdobie nie je ešte známa.

Preddavky na daň sa platia miestne príslušnému správcovi dane v eurách, pričom **po skončení zdaňovacieho obdobia sa preddavky na daň zaplatené na toto zdaňovacie obdobie započítajú na úhradu dane za toto zdaňovacie obdobie** (§ 51c ods. 1 ZDP).

Platenie preddavkov na daň z príjmov právnickej osoby (ďalej len „preddavky na daň“) upravuje § 42 ZDP.

V súlade s § 47 ZDP sa preddavky na daň zaokrúhľujú s presnosťou na dve desatinné miesta matematicky, pričom v prípade viacstupňového výpočtu, dochádza k zaokrúhľovaniu na každom stupni výpočtu.

1. oddiel Výška preddavkov na daň a lehoty ich platenia

V § 42 ods. 1 až 3 ZDP je upravené platenie preddavkov na daň a lehoty ich platenia (mesačne, štvrťročne) nasledovne:

- **ak daň** za predchádzajúce zdaňovacie obdobie vypočítaná podľa § 42 ods. 6 ZDP **presiahla sumu 16 600 €**, daňovník je povinný **platiť mesačné preddavky na daň** (§ 42 ods. 1 ZDP), ktoré sú splatné do konca príslušného mesiaca;
- **ak daň** za predchádzajúce zdaňovacie obdobie vypočítaná podľa § 42 ods. 6 ZDP **presiahla sumu 5 000 € a nepresiahla sumu 16 600 €**, daňovník **platí štvrťročné preddavky na daň** (§ 42 ods. 2 ZDP), ktoré sú splatné do konca príslušného kalendárneho štvrťroka. Ak ide o daňovníka, ktorého zdaňovacím obdobím je hospodársky rok, štvrťročné preddavky na daň sú splatné do konca príslušného štvrťroka hospodárskeho roka.

Daňovník vyrovná celoročnú daň v lehote na podanie daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby (ďalej len „daňové priznanie“).

Príklad č. 1

Daňovník – právnická osoba má zdaňovacie obdobie hospodársky rok od 01.05.2022 do 30.04.2023. Daňovníkovi v tomto zdaňovacom období vznikne povinnosť platiť štvrťročné preddavky na daň. V akých lehotách sú splatné preddavky na daň?

Štvrťročné preddavky na daň u daňovníka so zdaňovacím obdobím hospodársky rok, ktorý začne 01.05.2022 a skončí 30.04.2023, sú splatné do konca príslušného štvrťroka hospodárskeho roka, tzn. do 01.08.2022 (najbližší nasledujúci pracovný deň po 31.07.2022), 31.10.2022, 31.01.2023 a 02.05.2023 (najbližší nasledujúci pracovný deň po 30.04.2023).

V súlade s § 27 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“), ak pripadne deň splatnosti preddavku na daň na sobotu, nedeľu alebo deň pracovného pokoja, za deň splatnosti preddavku na daň sa považuje najbližší nasledujúci pracovný deň.

Poznámka: V roku 2022 sa posúva splatnosť preddavkov na daň za:

- mesiac apríl 2022 na 02.05.2022 (najbližší nasledujúci pracovný deň po 30.04.2022),
- mesiac júl 2022 na 01.08.2022 (najbližší nasledujúci pracovný deň po 31.07.2022),
- mesiac december 2022 a IV. štvrťrok 2022 na 02.01.2023 (najbližší nasledujúci pracovný deň po 31.12.2022).

Daňou za predchádzajúce zdaňovacie obdobie sa rozumie daň vypočítaná zo základu dane zníženého o daňovú stratu uvedeného v daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie bezprostredne predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, na ktoré sú platené preddavky na daň, pri použití sadzby dane podľa § 15 ZDP uvedenej v daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie, ktoré bezprostredne predchádzalo zdaňovaciemu obdobiu, na ktoré sú platené preddavky na daň, znížená o úľavy vyplývajúce z tohto zákona (§ 42 ods. 6 ZDP).

Od 01.01.2021 je pre právnickú osobu podľa § 15 písm. b) prvého bodu ZDP sadzba dane zo základu dane zníženého o daňovú stratu

- 1a. 15 % pre daňovníka, ktorý dosiahol za zdaňovacie obdobie zdaniteľné príjmy (výnosy) neprevyšujúce sumu 49 790 €,
- 1b. 21 % pre ostatných daňovníkov, na ktorých sa nevzťahuje sadzba dane 15 %.

V súlade s prechodným ustanovením § 52zzi ods. 20 ZDP sa znížená sadzba dane 15 % pri zdaniteľných príjmoch (výnosoch) neprevyšujúcich 49 790 € prvýkrát použije v zdaňovacom období, ktoré začína najskôr 01.01.2021.

Poznámka: Od 01.01.2021 v § 15 písm. b) prvý bod podbod 1a. ZDP sumu 100 000 € na účely uplatnenia 15 % sadzby dane nahradil osobitný predpis, ktorým je § 4 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, tzn. že 15 % sadzbu dane môže využiť daňovník, ktorý za zdaňovacie obdobie dosiahol zdaniteľné príjmy (výnosy) neprevyšujúce 49 790 €.

Z uvedeného vyplýva, že daňovník, ktorého zdaňovacím obdobím je kalendárny rok 2021, hospodársky rok, ktorý začal v priebehu roka 2021 a skončí v priebehu roka 2022, uplatní zníženú sadzbu dane 15 % v prípade, ak za zdaňovacie obdobie dosiahol zdaniteľné príjmy (výnosy) do 49 790 € vrátane.

Daňovník, ktorého zdaňovacím obdobím je hospodársky rok, ktorý začal v priebehu roka 2020 a skončí v priebehu roka 2021, uplatní zníženú sadzbu dane 15 % v prípade, ak za zdaňovacie obdobie dosiahol zdaniteľné príjmy (výnosy) do 100 000 € vrátane.

Úhrn zdaniteľných príjmov daňovník uvádza v daňovom priznaní v riadku 560.

Poznámka: K problematike vymedzenia zdaniteľných príjmov (výnosov) na účely uplatňovania 15 % sadzby dane u daňovníka, ktorý pri zisťovaní základu dane alebo daňovej straty vychádza z § 17 ods. 1 písm. b) až d) ZDP, bolo vypracované usmernenie č. 18/DZPaU/2021/MU publikované dňa 11.02.2021 na webovom sídle finančnej správy.

Ak správca dane neurčí platenie preddavkov na daň rozhodnutím podľa § 42 ods. 10 ZDP, **preddavky na daň neplatí:**

- **daňovník, ktorého daň** za predchádzajúce zdaňovacie obdobie vypočítaná podľa § 42 ods. 6 ZDP **nepresiahla 5 000 €** [§ 42 ods. 3 písm. a) ZDP];
- **daňovník v likvidácii alebo v konkurze** v zdaňovacom období podľa § 41 ods. 4 a 6 ZDP.

Upozornenie: Daňovník počas reštrukturalizácie platí preddavky na daň rovnako ako pred povolením reštrukturalizácie, čo súvisí so skutočnosťou, že podľa § 14 ods. 2 ZDP povolením reštrukturalizácie u daňovníka nedochádza k zmene zdaňovacieho obdobia, tzn. daňovník podáva daňové priznanie tak, ako keby k povoleniu reštrukturalizácie nedošlo (nevzniká samostatné zdaňovacie obdobie) [§ 42 ods. 3 písm. b) ZDP];

- **daňovník podľa § 42 ods. 8 ZDP**, tzn. daňovník, ktorý podáva daňové priznanie prvýkrát, v zdaňovacom období, v ktorom má byť podané daňové priznanie, do lehoty na jeho podanie.

2. oddiel Platenie preddavkov na daň

ZDP v § 42 osobitne upravuje platenie preddavkov na daň

- **do lehoty na podanie daňového priznania**, v ktorom bude uvedená daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie **na základe poslednej známej daňovej povinnosti** a
- **po lehote na podanie daňového priznania na základe dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie.**

Daňové priznanie sa podáva do troch kalendárnych mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia, ak ZDP neustanovuje inak (§ 49 ods. 2 ZDP). V lehote na podanie daňového priznania je daňovník povinný daň aj zaplatiť.

Daňovníkovi, ktorý je povinný podať daňové priznanie po uplynutí zdaňovacieho obdobia v lehote podľa § 49 ods. 2 ZDP, sa lehota na podanie daňového priznania predlžuje na základe oznámenia alebo žiadosti daňovníka za podmienok uvedených v § 49 ods. 2 a 3 ZDP.

V roku 2022 má daňovník povinnosť podať daňové priznanie za zdaňovacie obdobie, ktorým je kalendárny rok 2021 (ďalej len „zdaňovacie obdobie 2021“), **do 31.03.2022** za predpokladu, že nemá predĺženú lehotu na podanie daňového priznania podľa § 49 ods. 3 ZDP.

2.1 Platenie preddavkov na daň do lehoty na podanie daňového priznania

Do lehoty na podanie daňového priznania, v ktorom je uvedená daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, platí daňovník preddavky na daň vypočítané na základe poslednej známej daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie pred bezprostredne predchádzajúcim zdaňovacím obdobím (§ 42 ods. 7 ZDP). **Pri stanovení poslednej známej daňovej povinnosti sa vychádza z daňového priznania**

podaného za zdaňovacie obdobie pred bezprostredne predchádzajúcim zdaňovacím obdobím, pričom pri výpočte poslednej známej daňovej povinnosti sa postupuje rovnako, ako pri výpočte dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, **vrátane použitia sadzby dane podľa § 15 ZDP uvedenej v daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie pred bezprostredne predchádzajúcim zdaňovacím obdobím**.

Pri platení preddavkov na daň počnúc 01.01.2022 **do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021** (tzn. do 31.03.2022, za predpokladu, že daňovník nemá predĺženú lehotu na podanie daňového priznania) sa vychádza z daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2020, pričom pri prepočte poslednej známej daňovej povinnosti sa základ dane znížený o odpočet daňovej straty (riadok 500 daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2020) prepočíta sadzbou dane uvedenou v tomto v daňovom priznaní, tzn. 15 % alebo 21 % v závislosti od dosiahnutých zdaniteľných príjmov uvedených v riadku 560 tohto daňového priznania a odpočítajú sa úľavy na dani z príjmov vyplývajúce zo ZDP (riadok 610 tohto daňového priznania), tzn. **daň na účely určenia výšky platenia preddavkov na daň do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 sa vypočíta:**

- ak daňovník v zdaňovacom období 2020 dosiahol zdaniteľné príjmy do 100 000 € vrátane (riadok 560 daňového priznania)
(riadok 500 x 15 %) – riadok 610 daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2020
- ak daňovník v zdaňovacom období 2020 dosiahol zdaniteľné príjmy nad 100 000 € (riadok 560 daňového priznania)
(riadok 500 x 21 %) – riadok 610 daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2020.

Z takto prepočítanej poslednej známej daňovej povinnosti sa v súlade s § 42 ods. 1 a 2 ZDP, po zaokrúhlení matematicky podľa § 47 ZDP na každom stupni výpočtu, určia a vypočítajú preddavky na daň platené v roku 2022 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021.

Z uvedeného vyplýva, že daňovník do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 pokračuje v platení preddavkov na daň z dane uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2020 v riadku 1110 – Daň na účely určenia výšky preddavkov na daň.

Príklad č. 2

Daňovník – právnická osoba v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2020 v riadku 500 vykázal základ dane znížený o odpočet daňovej straty vo výške 58 523,58 €, v riadku 560 vykázal zdaniteľné príjmy presahujúce 100 000 €, v riadku 610 vykázal úľavu na dani z príjmov podľa § 30a ZDP vo výške 2 200,50 €. V riadku 1110 daňového priznania uviedol daň na účely určenia výšky platenia preddavkov na daň vo výške 10 089,45 € [(58 523,58 x 21 % = 12 289,95) – 2 200,50], z čoho mu vyplynula povinnosť platiť v zdaňovacom období 2021 štvrtročné preddavky na daň vo výške 2 522,36 € (1/4 z 10 089,45). Na základe akej daňovej povinnosti a v akej výške bude platiť preddavky na daň v roku 2022 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021?

Daňovník bude aj v roku 2022 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 naďalej platiť štvrtročné preddavky na daň vo výške 2 522,36 € z poslednej známej daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2020 v riadku 1110.

Príklad č. 3

Daňovník – právnická osoba v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2020 v riadku 500 vykázal základ dane znížený o odpočet daňovej straty vo výške 27 396,58 €, v riadku 560 vykázal zdaniteľné príjmy nepresahujúce 100 000 €, riadok 610 nevyplnil (neuplatňuje žiadnu úľavu na dani z príjmov podľa ZDP). V riadku 1110 daňového priznania uviedol daň na účely určenia výšky platenia preddavkov na daň vo výške 4 109,49 € (27 396,58 x 15 %), z čoho mu nevyplývala povinnosť platiť v zdaňovacom období 2021 preddavky na daň. Na základe akej daňovej povinnosti a v akej výške bude platiť preddavky na daň v roku 2022 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021?

Daňovník vychádza pri platení preddavkov na daň z poslednej známej daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2020 v riadku 1110. Keďže táto daň je nižšia ako 5 000 €, v roku 2022 mu nevzniká povinnosť platiť preddavky na daň do lehoty na podanie daňového priznania.

Príklad č. 4

Daňovník – právnická osoba v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2020 v riadku 500 vykázal základ dane znížený o odpočet daňovej straty vo výške 125 123,50 €, v riadku 560 vykázal zdaniteľné príjmy nepresahujúce 100 000 €, v riadku 610 vykázal úľavu na dani z príjmov podľa § 30a ZDP vo výške 1 500 €. V riadku 1110 daňového priznania uviedol daň na účely určenia výšky platenia preddavkov na daň vo výške 17 268,53 € $[(125\,123,50 \times 15\% = 18\,768,53) - 1\,500]$, z čoho mu vyplynula povinnosť platiť v zdaňovacom období 2021 mesačné preddavky na daň vo výške 1 439,04 € (1/12 zo 17 268,53). Na základe akej daňovej povinnosti a v akej výške bude platiť preddavky na daň v roku 2022 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021?

Daňovník bude aj v roku 2022 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 naďalej platiť mesačné preddavky na daň vo výške 1 439,04 € z poslednej známej daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2020 v riadku 1110.

2.2 Platenie preddavkov na daň po lehote na podanie daňového priznania

Po lehote na podanie daňového priznania platí daňovník preddavky na daň vypočítané z dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, ktorá je definovaná v § 42 ods. 6 ZDP.

Preddavky na daň v zdaňovacom období 2022 splatné po lehote na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021, tzn. po 31.03.2022 (za predpokladu, že daňovník nemá predĺženú lehotu na podanie daňového priznania), sa vypočítajú z dane uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 v riadku 1110 – Daň na účely určenia výšky preddavkov na daň.

Pri určení hodnoty v riadku 1110 daňového priznania sa vychádza zo základu dane zníženého o odpočet daňovej straty uvedeného v riadku 500 daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 pri použití sadzby dane uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 (15 % alebo 21 % v závislosti od dosiahnutých zdaniteľných príjmov uvedených v riadku 560) a následne sa odpočíta hodnota uvedená v riadku 610 - Úľava na dani, tzn.

- ak daňovník v zdaňovacom období 2021 dosiahol zdaniteľné príjmy do 49 790 € vrátane (riadok 560 daňového priznania), **riadok 1110 = (riadok 500 x 15 %) - riadok 610** daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021,
- ak daňovník v zdaňovacom období 2021 dosiahol zdaniteľné príjmy nad 49 790 € (riadok 560 daňového priznania), **riadok 1110 = (riadok 500 x 21 %) - riadok 610** daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021.

Z takto vypočítanej dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie uvedenej v riadku 1110 daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 sa v súlade s § 42 ods. 1 a 2 ZDP, po zaokrúhlení matematicky podľa § 47 ZDP na každom stupni výpočtu, určia a vypočítajú preddavky na daň platené po lehote na podanie daňového priznania v roku 2022.

Príklad č. 5

Daňovník v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 v riadku 500 vykáže základ dane znížený o odpočet daňovej straty vo výške 79 523 €, v riadku 560 vykáže zdaniteľné príjmy nepresahujúce 49 790 €, v riadku 610 vykáže úľavu na dani z príjmov podľa § 30a ZDP vo výške 2 500 €. V akej výške bude platiť preddavky na daň v roku 2022 po lehote na podanie daňového priznania?

Daňovník v riadku 1110 daňového priznania uvedie daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 9 428,45 € $[(79\,523 \times 15\% = 11\,928,45) - 2\,500]$, z čoho mu vyplynie povinnosť platiť v roku 2022 štvrťročné preddavky na daň vo výške 2 357,11 € (1/4 z 9 428,45).

Príklad č. 6

Daňovník v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 v riadku 500 vykáže základ dane znížený o odpočet daňovej straty vo výške 230 523 €, v riadku 560 vykáže zdaniteľné príjmy presahujúce 49 790 €, riadok 610 nevyplní (neuplatňuje žiadnu úľavu na dani z príjmov podľa ZDP). V akej výške bude platiť preddavky na daň v roku 2022 po lehote na podanie daňového priznania?

Daňovník v riadku 1110 daňového priznania uvedie daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 48 409,83 € (230 523 x 21 %), z čoho mu vyplynie povinnosť platiť v roku 2022 mesačné preddavky na daň vo výške 4 034,15 € (1/12 zo 48 409,83).

Daňová povinnosť týkajúca sa časti zdaňovacieho obdobia

Podľa § 42 ods. 5 ZDP, ak sa daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie týkala len časti zdaňovacieho obdobia, daňovník v nasledujúcom zdaňovacom období platí preddavky na daň na toto zdaňovacie obdobie podľa § 42 ods. 1 a 2 ZDP.

Príklad č. 7

Daňovník - právnická osoba vznikol podľa výpisu z obchodného registra dňa 15.06.2021. V podanom daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 v riadku 500 vykáže základ dane znížený o odpočet daňovej straty vo výške 35 159,50 €, v riadku 560 vykáže zdaniteľné príjmy nepresahujúce 49 790 €, riadok 610 nevyplní (neuplatňuje žiadnu úľavu na dani z príjmov podľa ZDP). V akej výške bude platiť preddavky na daň v roku 2022 po lehote na podanie daňového priznania?

Daňovník v riadku 1110 daňového priznania uvedie daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 5 273,93 € (35 159,50 x 15 %), z čoho mu vznikne povinnosť platiť v roku 2022 štvrtročné preddavky na daň vo výške 1 318,48 € (1/4 z 5 273,93).

V súlade s § 42 ods. 8 ZDP daňovník vyrovná sumu preddavkov na daň splatných do lehoty na podanie daňového priznania do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania vo výške vypočítanej z dane uvedenej v daňovom priznaní, tzn. zaplatí 1 318,48 € do 02.05.2022 (najbližší nasledujúci pracovný deň po 30.04.2022).

Príklad č. 8

Daňovník – právnická osoba vznikol podľa výpisu z obchodného registra dňa 16.11.2021. V podanom daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 nevykáže daň (v riadku 400 uvedie daňovú stratu – 10 300 €). V akej výške bude platiť preddavky na daň v roku 2022 po lehote na podanie daňového priznania?

Nakoľko daňovník v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 vykáže daňovú stratu, v roku 2022 neplatí preddavky na daň.

3. oddiel Zrušenie vyrovnanie rozdielu vzniknutého na zaplatených preddavkoch na daň do lehoty na podanie daňového priznania

Od 01.01.2021 došlo v § 42 ods. 9 ZDP k vypusteniu prvých dvoch viet, čo znamená, že **daňovník, ktorý do lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie platil preddavky na daň v nižšej výške (alebo neplatil preddavky na daň)**, ako vyplývajú z výpočtu podľa daňového priznania, v ktorom je uvedená daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, **nerobí vyrovnanie vzniknutého rozdielu v lehote do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po lehote na podanie daňového priznania** a preddavky na daň zaplatené na príslušné zdaňovacie obdobie sa započítajú na úhradu dane za toto zdaňovacie obdobie. To znamená, že preddavky na daň platené do lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie sa nedorovnávajú do výšky dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, ale zostanú v takej výške, v akej boli predpísané a zaplatené. Nedorchádza k zmene výšky preddavkov na daň platených do lehoty na podanie daňového priznania ani z dôvodu, ak do lehoty na podanie daňového priznania bola ich výška určená na základe 15 % sadzby dane a po lehote na podanie daňového priznania bude ich výška určená na základe 21 % sadzby dane alebo naopak.

Rovnako postupuje aj daňovník, ktorému určil správca dane platenie preddavkov na daň inak podľa § 42 ods. 10 ZDP. Zrušenie vyrovnanie rozdielu vzniknutého na zaplatených preddavkoch na daň do lehoty

na podanie daňového priznania znamená, že ani preddavky na daň, ktoré daňovník platí do lehoty na podanie daňového priznania na základe rozhodnutia, **nepodliehajú vyrovnaniu**.

Príklad č. 9

Daňovník, ktorého zdaňovacím obdobím je kalendárny rok, do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 neplatil preddavky na daň (v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2020 vykázal daňovú stratu). V daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 v riadku 500 vykáže základ dane znížený o odpočet daňovej straty vo výške 45 236,50 €, v riadku 560 vykáže zdaniteľné príjmy presahujúce 49 790 €, riadok 610 nevyplní (neuplatňuje žiadnu úľavu na dani z príjmov podľa ZDP). V riadku 1110 vykáže daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 9 499,67 € ($45\,236,50 \times 21\%$). Ako bude platiť preddavky na daň po lehote na podanie daňového priznania?

Na základe dane uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 daňovníkovi vznikne v roku 2022 povinnosť platiť štvrťročné preddavky na daň vo výške 2 374,92 € ($1/4 \times 9\,499,67$).

V súlade s § 42 ods. 9 ZDP v znení účinnom od 01.01.2021 daňovníkovi nevzniká povinnosť vyrovnáť rozdiel na zaplatených preddavkoch na daň za I. štvrťrok 2022 vo výške 2 374,92 € ($2\,374,92 - 0$).

Daňovník bude mať v zdaňovacom období 2022 predpísané preddavky na daň za II. až IV. štvrťrok 2022 vo výške $3 \times 2\,374,92$ €.

Štvrťročné preddavky na daň vo výške 2 374,92 € bude platiť aj v roku 2023 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2022.

Príklad č. 10

Daňovník, ktorého zdaňovacím obdobím je kalendárny rok, do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021, platil štvrťročný preddavok na daň za I. štvrťrok 2022 vo výške 2 542,50 € [v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2020 vykázal základ dane znížený o odpočet daňovej straty vo výške 67 800 €, v riadku 560 vykázal zdaniteľné príjmy nepresahujúce 100 000 €, riadok 610 nevyplnil (neuplatňoval žiadnu úľavu na dani z príjmov podľa ZDP), v riadku 1110 vykázal daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 10 170 € ($67\,800 \times 15\%$), z čoho $1/4$ predstavuje 2 542,50 €]. V daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 v riadku 500 vykáže základ dane znížený o odpočet daňovej straty vo výške 123 000 €, v riadku 560 vykáže zdaniteľné príjmy presahujúce 49 790 €, v riadku 610 uplatňuje úľavu na dani z príjmov podľa § 30a ZDP vo výške 1 750 €. V riadku 1110 vykáže daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 24 080 € [$(123\,000 \times 21\% = 25\,830) - 1\,750$]. Ako bude platiť preddavky na daň po lehote na podanie daňového priznania?

Na základe dane uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 daňovníkovi vznikne povinnosť platiť mesačné preddavky na daň vo výške 2 006,67 € ($1/12 \times 24\,080$).

V súlade s § 42 ods. 9 ZDP v znení účinnom od 01.01.2021 daňovník nie je povinný vyrovnáť rozdiel na zaplatených preddavkoch na daň za I. štvrťrok 2022 vo výške 3 477,51 € [$(3 \times 2\,006,67) - 2\,542,50$].

Po podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 bude platiť mesačné preddavky na daň vo výške 2 006,67 €, tzn. za mesiace apríl až december 2022.

Daňovník bude mať v zdaňovacom období 2022 predpísané preddavky na daň za I. štvrťrok 2022 vo výške 2 542,50 €, za mesiace apríl až december 2022 mesačné preddavky na daň vo výške $9 \times 2\,006,67$ €.

Mesačné preddavky na daň vo výške 2 006,67 € bude daňovník platiť aj v roku 2023 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2022.

Príklad č. 11

Správca dane určil daňovníkovi platenie preddavkov na daň inak rozhodnutím podľa § 42 ods. 10 ZDP za I. štvrťrok 2022 vo výške 500 €. V daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 daňovník v riadku 500 vykáže základ dane znížený o odpočet daňovej straty vo výške 144 000 €, v riadku 560 vykáže zdaniteľné príjmy presahujúce 49 790 €, riadok 610 nevyplní (neuplatňuje úľavu na dani z príjmov podľa ZDP). V riadku 1110 vykáže daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 30 240 € ($144\,000 \times 21\%$). Ako bude platiť preddavky na daň po lehote na podanie daňového priznania?

Na základe dane uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 daňovníkovi vznikne povinnosť platiť mesačné preddavky na daň vo výške 2 520 € ($1/12 \times 30\,240$).

Keďže od 01.01.2021 bola v § 42 ods. 9 ZDP zrušená povinnosť vyrovnáť rozdiel na zaplatených preddavkoch na daň platených od začiatku zdaňovacieho obdobia, rozdiel v preddavkoch na daň sa nevyrovnáva ani v prípade

preddavkov na daň určených rozhodnutím. To znamená, že daňovník bude mať v zdaňovacom období 2021 predpísané preddavky na daň za I. štvrťrok 2022 vo výške 500 €, za apríl až december 2021 vo výške $9 \times 2\,520$ €.

Mesačné preddavky na daň vo výške 2 520 € bude platiť aj v roku 2023 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2022.

V súlade s § 42 ods. 9 ZDP, **ak sú zaplatené preddavky na daň vyššie**, použijú sa na budúce preddavky na daň alebo sa na základe žiadosti daňovníkovi vrátia. Správca dane pri vrátení preddavkov na daň na základe žiadosti daňovníka postupuje ako pri vrátení daňového preplatku podľa § 79 daňového poriadku.

Príklad č. 12

Daňovník, ktorého zdaňovacím obdobím je kalendárny rok, má predĺženú lehotu na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 do 30.06.2022. Do lehoty na podanie tohto daňového priznania platí mesačné preddavky na daň vo výške 1 416,67 € (1/12 z daňovej povinnosti 17 000 € uvedenej v riadku 1110 daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2020), tzn. mesačné preddavky na daň za január až jún 2022 vo výške $6 \times 1\,416,67$ €. Po podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 vznikne daňovníkovi povinnosť platiť štvrťročné preddavky na daň vo výške 3 439 € (1/4 z 13 756). Daňovník v riadku 1110 daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 uvedie daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 13 756 €.

Po podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 daňovníkovi vznikne na zaplatených preddavkoch na daň do lehoty na podanie tohto daňového priznania preplatok vo výške 1 622,02 € [$(2 \times 3\,439) - (6 \times 1\,416,67)$]. Tento preplatok správca dane použije na budúce preddavky na daň alebo ho na základe žiadosti daňovníkovi vráti. Pri vrátení postupuje podľa § 79 daňového poriadku.

Príklad č. 13

Daňovník, ktorého zdaňovacím obdobím je kalendárny rok, má predĺženú lehotu na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 do 30.04.2022 (keďže 30.04.2022 je sobota, v súlade s § 27 daňového poriadku je posledným dňom lehoty na podanie daňového priznania 02.05.2022, tzn. najbližší nasledujúci pracovný deň po 30.04.2022). Do lehoty na podanie tohto daňového priznania platí mesačné preddavky na daň vo výške 1 800 € (1/12 z daňovej povinnosti 21 600 € uvedenej v riadku 1110 daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2020), tzn. mesačné preddavky na daň za január až apríl 2022 vo výške $4 \times 1\,800$ € (predpokladáme, že uvedené preddavky na daň boli aj zaplatené). Po podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 vznikne daňovníkovi povinnosť platiť štvrťročné preddavky na daň vo výške 3 270 € (1/4 z 13 080). Daňovník v riadku 1110 daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 uvedie daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 13 080 €.

Po podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 daňovníkovi vznikne na zaplatených preddavkoch na daň do lehoty na podanie tohto daňového priznania preplatok vo výške 3 930 € [$3\,270 - (4 \times 1\,800)$]. Do predpisu vyrovnania preddavkov na daň vstupujú len preddavky na daň splatné do lehoty na podanie daňového priznania. Tento preplatok správca dane použije na budúce preddavky na daň alebo ho na základe žiadosti daňovníkovi vráti. Pri vrátení preplatku postupuje podľa § 79 daňového poriadku.

Daňovník bude mať za II. až IV. štvrťrok 2022 predpísané preddavky na daň vo výške 3 270 €. Daňovník bude platiť štvrťročný preddavok na daň vo výške 3 270 € aj v roku 2023 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2022.

Príklad č. 14

Daňovník, ktorého zdaňovacím obdobím je kalendárny rok, do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 (do 31.03.2022) platil mesačné preddavky na daň vo výške 3 000 € (1/12 z daňovej povinnosti 36 000 € uvedenej v riadku 1110 daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2020) za január 2022. Správca dane vyhovel žiadosti daňovníka a určil daňovníkovi platenie preddavkov na daň inak rozhodnutím podľa § 42 ods. 10 ZDP za február a marec 2022 vo výške 500 € (2×500). Po podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 vznikne daňovníkovi povinnosť platiť mesačné preddavky na daň vo výške 1 500 € (1/12 z 18 000 €). Daňovník v riadku 1110 daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 uvedie daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 18 000 €.

Po podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 daňovníkovi vznikne na zaplatených preddavkoch na daň do lehoty na podanie tohto daňového priznania preplatok vo výške 1 500 € [$1\,500 + (2 \times 500) - 3\,000 +$

(2 x 500)]]}. Tento preplatok správca dane použije na budúce preddavky na daň alebo ho na základe žiadosti daňovníkovi vráti. Pri vrátení postupuje podľa § 79 daňového poriadku.

4. oddiel Platenie preddavkov na daň novými daňovníkmi v zdaňovacom období, v ktorom vznikli a v nasledujúcom zdaňovacom období

Daňovník, ktorý vznikol počas kalendárneho roka iným spôsobom ako zlúčením, splynutím alebo rozdelením, **neplatí preddavky na daň za zdaňovacie obdobie, v ktorom vznikol** (úvodná veta § 42 ods. 4 ZDP).

Správca dane však môže daňovníkovi aj na obdobie po jeho vzniku v odôvodnených prípadoch určiť platenie preddavkov na daň inak rozhodnutím podľa § 42 ods. 10 ZDP.

Daňovník, ktorý podáva daňové priznanie prvýkrát, v zdaňovacom období, v ktorom má byť podané daňové priznanie, do lehoty na jeho podanie neplatí preddavky na daň. Sumu preddavkov na daň splatných do lehoty na podanie daňového priznania **vyrovná do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania** vo výške vypočítanej z dane uvedenej v daňovom priznaní (§ 42 ods. 8 ZDP).

Príklad č. 15

Podľa výpisu z obchodného registra obchodná spoločnosť (s. r. o.) vznikla 16.03.2021. Jej zdaňovacím obdobím je kalendárny rok. Ako bude táto spoločnosť platiť preddavky na daň v zdaňovacom období, v ktorom vznikla a v nasledujúcom zdaňovacom období?

Vzhľadom k tomu, že ide o nového daňovníka – právnickú osobu, ktorý vznikol v priebehu zdaňovacieho obdobia a nie je právnym nástupcom daňovníka zrušeného bez likvidácie, počas zdaňovacieho obdobia 2021 (v období od 16.03.2021 do 31.12.2021) neplatí preddavky na daň.

V roku 2022 bude spoločnosť podávať daňové priznanie prvýkrát. Do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021, tzn. do 31.03.2022 (za predpokladu, že nebude mať predĺženú lehotu na podanie daňového priznania), preddavky na daň neplatí a sumu preddavkov na daň splatných do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 vyrovná do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania, tzn. do 02.05.2022 (najbližší nasledujúci pracovný deň po 30.04.2022) podľa výšky dane uvedenej v daňovom priznaní v riadku 1110 - Daň na účely určenia výšky preddavkov na daň (§ 42 ods. 5 a 8 ZDP). Pri výpočte preddavkov na daň postupuje podľa § 42 ods. 1 až 3 ZDP. Po lehote na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 spoločnosť platí preddavky na daň podľa výšky dane uvedenej v tomto daňovom priznaní v riadku 1110, pričom z tejto dane platí preddavky na daň aj v roku 2023, a to až do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2022.

Príklad č. 16

Daňovník - právnická osoba vznikol podľa výpisu z obchodného registra 15.04.2021. Lehotu na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 si predĺžil do 30.06.2022. V tomto daňovom priznaní vykáže v riadku 1110 daňovú povinnosť vo výške 5 250 € (v riadku 500 vykáže základ dane znížený o odpočet daňovej straty vo výške 25 000 €, v riadku 560 zdaniteľné príjmy prevyšujúce 49 790 €, riadok 610 nevyplní). V akej výške bude daňovník platiť preddavky na daň v roku 2022? Je daňovník povinný doplatiť preddavky na daň splatné do lehoty na podanie daňového priznania a v akej lehote?

Daňovník v riadku 1110 uvedie daň vo výške 5 250 € (25 000 x 21 %), ktorá mu zakladá v roku 2022 po lehote na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 povinnosť platiť štvrtročné preddavky na daň vo výške 1 312,50 € (1/4 z 5 250), tzn. štvrtročné preddavky na daň za III. a IV. štvrtrok 2022. Rozdiel na preddavkoch na daň splatných do lehoty na podanie daňového priznania vo výške 2 625 € [(2 x 1 312,50) - 0], vyrovnáva v súlade s § 42 ods. 8 ZDP do konca mesiaca nasledujúceho po lehote na podanie daňového priznania, tzn. do 01.08.2022 (najbližší nasledujúci pracovný deň po 31.07.2022).

Daňovník bude mať v roku 2022 predpísané vyrovnanie preddavkov na daň splatné 01.08.2022 vo výške 2 625 € a štvrtročné preddavky na daň za III. a IV. štvrtrok 2022 vo výške 2 x 1 312,50 €.

Štvrtročný preddavok na daň vo výške 1 312,50 € bude platiť aj v roku 2023 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2022.

5. oddiel Platenie preddavkov na daň právnym nástupcom a pri zmene právnej formy daňovníka

Daňovník, ktorý počas roka zmenil právnu formu, pokračuje v platení preddavkov na daň vo výške vypočítanej z dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k zmene právnej formy [§ 42 ods. 4 písm. a) ZDP].

Pri zmene právnej formy medzi kapitálovými obchodnými spoločnosťami (akciová spoločnosť, spoločnosť s ručením obmedzeným) a družstvom nedochádza k zániku právnickej osoby a k vzniku novej právnickej osoby. Zdaňovacie obdobie daňovníka sa nemení, transformovaná spoločnosť pokračuje v platení preddavkov na daň počas celého zdaňovacieho obdobia. Rovnako sa postupuje aj pri zmene právnej formy jednoduchej spoločnosti na akcie na akciovú spoločnosť.

Pri zmenách verejnej obchodnej spoločnosti alebo komanditnej spoločnosti na kapitálové obchodné spoločnosti (akciová spoločnosť, spoločnosť s ručením obmedzeným) alebo družstvo a naopak, zmenou právnej formy dochádza aj k zmene spôsobu zdaňovania, kedy dochádza k ukončeniu zdaňovacieho obdobia a podaniu daňového priznania za zdaňovacie obdobie predchádzajúce tejto zmene (§ 41 ods. 7 ZDP).

Príklad č. 17

S. r. o. dňom 01.09.2022 zmení právnu formu na k. s. Podľa § 41 ods. 7 ZDP za obdobie predchádzajúce tejto zmene, ktoré predstavuje časť kalendárneho roka od 01.01.2022 do dňa, ktorý predchádza zápisu zmeny právnej formy v obchodnom registri, tzn. do 31.08.2022, podá daňové priznanie v lehote podľa § 49 ods. 2 ZDP (do 30.11.2022). S. r. o. v období do 31.08.2022 platí štvrtročné preddavky na daň na základe daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 v riadku 1110. Ako bude platiť preddavky na daň k. s.?

Podľa § 42 ods. 4 písm. a) ZDP pri zmene právnej formy platí spoločnosť preddavky na daň naďalej z dane za predchádzajúce zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k tejto zmene. Tzn., ak v roku 2022 dôjde k zmene právnej formy s. r. o. na k. s., podanie daňového priznania k 30.11.2022 neovplyvňuje platenie preddavkov na daň, k. s. naďalej pokračuje v platení štvrtročných preddavkov na daň určených z daňovej povinnosti, ktorú vykáže s. r. o. v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021. Z tejto daňovej povinnosti platí k. s. preddavky na daň aj v roku 2023 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie od 01.09.2022 do 31.12.2022.

K zmene pri platení preddavkov na daň k. s. dôjde až v roku 2023 po lehote na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie od 01.09.2022 do 31.12.2022, kedy začne spoločnosť platiť preddavky na daň podľa výšky dane uvedenej v daňovom priznaní za predmetné zdaňovacie obdobie v riadku 1110 (za predpokladu, že správca dane tejto spoločnosti neurčí rozhodnutím platenie preddavkov na daň inak podľa § 42 ods. 10 ZDP).

Príklad č. 18

S. r. o. dňom 01.08.2022 zmení právnu formu na v. o. s. Podľa § 41 ods. 7 ZDP za obdobie predchádzajúce tejto zmene, ktoré predstavuje časť kalendárneho roka od 01.01.2022 do dňa, ktorý predchádza zápisu zmeny právnej formy v obchodnom registri, tzn. do 31.07.2022, podá daňové priznanie v lehote podľa § 49 ods. 2 ZDP (do 31.10.2022). S. r. o. v období do 31.07.2022 platí mesačné preddavky na daň na základe daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 v riadku 1110. Ako bude platiť preddavky na daň v. o. s.? (Jedná sa o v. o. s., ktorá nie je reverzným hybridným subjektom podľa § 17j ZDP.)

V. o. s. zisk ako celok nezdaňuje. Základ dane v. o. s. sa pre účely zdanenia zisťuje podľa § 17 až 29 ZDP za spoločnosť ako celok. V súlade s § 14 ods. 4 ZDP sa tento základ dane delí medzi jednotlivých spoločníkov v. o. s. v takom pomere, v akom sa medzi nich rozdeľuje zisk podľa spoločenskej zmluvy.

V. o. s. vyplní daňové priznanie len po riadok 400 (základ dane alebo daňová strata), v ktorom uvádza nulu a celý základ dane alebo daňovú stratu vykázanú v riadku 310 daňového priznania delí medzi svojich spoločníkov. Rozdelenie medzi spoločníkov uvádza v riadku 320 daňového priznania. Keďže v. o. s. nevypočítava daň zo základu dane, neplatí ani preddavky na daň.

Tzn., že s. r. o. platí mesačné preddavky na daň za január až júl 2022, ktoré si započíta na úhradu daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie od 01.01.2022 do 31.07.2022.

V. o. s. preddavky na daň neplatí.

Právny nástupca **daňovníka zrušeného alebo zaniknutého bez likvidácie** (splynutím, zlúčením alebo rozdelením) platí preddavky na daň podľa § 42 ods. 4 písm. b) až d) ZDP.

Daňovník, ktorý počas roka

- **vznikol splynutím**, platí preddavky na daň vo výške vypočítanej zo súčtu dane daňovníkov zaniknutých splynutím za zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k zániku daňovníkov [§ 42 ods. 4 písm. b) ZDP],
- **sa zlúčil s iným daňovníkom**, platí preddavky na daň vo výške vypočítanej zo súčtu dane
 - daňovníka zaniknutého zlúčením za zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k zániku daňovníka,
 - daňovníka, s ktorým sa zlúčil zaniknutý daňovník, za zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k zlúčeniu [§ 42 ods. 4 písm. c) ZDP],
- **vznikol rozdelením**, platí preddavky na daň v pomernej výške vypočítanej z dane daňovníka zaniknutého rozdelením za zdaňovacie obdobie predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom došlo k zániku daňovníka, zodpovedajúcej pomeru vlastného imania zaniknutého daňovníka prevzatého daňovníkom vzniknutým rozdelením [§ 42 ods. 4 písm. d) ZDP].

Daňovník, ktorý v predchádzajúcom zdaňovacom období vznikol splynutím, rozdelením alebo zlúčením, **pokračuje v platení preddavkov na daň vo výške vypočítanej podľa § 42 ods. 4 písm. b) až d) ZDP, a to až do lehoty na podanie daňového priznania.**

Príklad č. 19

Spoločnosť A sa k 17.05.2022 (rozhodný deň) zlúči so spoločnosťou B, ktorá sa dňom zlúčenia zruší, spoločnosť A je jej právnym nástupcom. Spoločnosť A vykáže v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 v riadku 600 daň pred uplatnením úľav na dani a zároveň v riadku 1110 daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 24 000 €, na základe čoho jej vznikne v roku 2022 povinnosť platiť mesačné preddavky na daň vo výške 2 000 € (1/12 z 24 000). Spoločnosť B vykáže v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 v riadku 600 daň pred uplatnením úľav na dani a zároveň v riadku 1110 daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 6 500 €, na základe čoho jej vznikne v roku 2022 povinnosť platiť štvrtročné preddavky na daň vo výške 1 625 € (1/4 zo 6 500). Ako budú platené a započítané preddavky na daň po zlúčení spoločností?

Spoločnosť A (právny nástupca) podá daňové priznanie za spoločnosť B za zdaňovacie obdobie od 01.01.2022 do 16.05.2022 v lehote podľa § 49 ods. 2 ZDP, tzn. do 31.08.2022. Preddavky na daň zaplatené spoločnosťou B na toto obdobie (preddavok na daň za I. štvrťrok 2022 vo výške 1 625 €) sa spoločnosti B započíta na úhradu dane vypočítanú v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie od 01.01.2022 do 16.05.2022.

Spoločnosť A v zdaňovacom období 2022 od začiatku zdaňovacieho obdobia do dňa predchádzajúceho rozhodnému dňu platí mesačné preddavky na daň vo výške 2 000 €, tzn. 4 x 2 000 € za január až apríl 2022.

V súlade s § 42 ods. 4 písm. c) ZDP od rozhodného dňa (17.05.2022) spoločnosť A, ktorá sa zlúči so spoločnosťou B, platí preddavky na daň vo výške vypočítanej zo súčtu vlastnej daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 (riadok 600) a daňovej povinnosti uvedenej spoločnosťou B v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021 (riadok 600), ktorý predstavuje sumu 30 500 € (24 000 + 6 500), tzn. spoločnosti A vznikne od rozhodného dňa (17.05.2022) povinnosť platiť mesačné preddavky na daň vo výške 2 541,67 € (1/12 z 30 500), tzn. 8 x 2 541,67 € za máj až december 2022.

V súlade s § 42 ods. 7 ZDP (posledná veta) z tejto daňovej povinnosti platí spoločnosť A preddavky na daň aj v roku 2023 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie od 17.05.2022 do 31.12.2022, tzn. mesačné preddavky na daň vo výške 2 541,67 € za január až marec 2023 za predpokladu, že si nepredĺži lehotu na podanie daňového priznania.

6. oddiel Platenie preddavkov na daň pri zmene zdaňovacieho obdobia na hospodársky rok

Podľa § 3 ods. 6 až 8 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) daňovník môže zmeniť účtovné obdobie na hospodársky rok, a to na základe písomného oznámenia daňovému úradu doručenému v ustanovenej lehote. Účtovné obdobie, ktoré je hospodárskym rokom,

musí účtovná jednotka uplatňovať minimálne jedno účtovné obdobie. Obdobne postupuje daňovník aj pri zmene hospodárskeho roka na kalendárny rok alebo pri zmene hospodárskeho roka na iný hospodársky rok.

Ak v súlade so zákonom o účtovníctve došlo k zmene účtovného obdobia na hospodársky rok, je súčasne hospodársky rok aj zdaňovacím obdobím. Zdaňovacie obdobie od začiatku kalendárneho roka do dňa predchádzajúceho zmene zdaňovacieho obdobia na hospodársky rok sa považuje za samostatné zdaňovacie obdobie (§ 41 ods. 10 ZDP). Ak daňovník mení zdaňovacie obdobie z kalendárneho roka na hospodársky rok alebo naopak, je povinný podať daňové priznanie za zdaňovacie obdobie ukončené dňom predchádzajúcim dňu zmeny v lehote podľa § 49 ods. 2 ZDP (§ 41 ods. 9 ZDP).

V ZDP nie je osobitne upravené platenie preddavkov na daň pri zmene účtovného (zdaňovacieho) obdobia z kalendárneho roka na hospodársky rok alebo naopak. Vo všeobecnosti však možno primerane postupovať podľa jednotlivých odsekov § 42 ZDP, ktoré upravujú platenie preddavkov na daň. Pri zmene zdaňovacieho obdobia, ktorým je hospodársky rok, sa obdobie od začiatku kalendárneho roka do dňa predchádzajúceho zmene zdaňovacieho obdobia na hospodársky rok považuje za samostatné zdaňovacie obdobie, tzn. daňová povinnosť vykázaná za obdobie od začiatku kalendárneho roka do dňa predchádzajúceho zmene zdaňovacieho obdobia na hospodársky rok predstavuje daňovú povinnosť za celé zdaňovacie obdobie.

Vzhľadom k tomu, že v uvedených prípadoch možno predpokladať, že suma preddavkov na daň vypočítaných na základe dane uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie podľa § 41 ods. 10 ZDP, ktoré je kratšie ako kalendárny rok, nebude zodpovedať očakávanej daňovej povinnosti, na ktorú sú preddavky na daň platené, **odporúčame, aby daňovník v týchto prípadoch požiadal správcu dane o stanovenie platenia preddavkov na daň inak, resp. aby správca dane z vlastného podnetu stanovil platenie preddavkov na daň inak** (napr. podľa výšky dane, ktorá bola vypočítaná za zdaňovacie obdobie, ktorým je kalendárny rok a ktorý bezprostredne predchádza obdobiu, v ktorom došlo k zmene zdaňovacieho obdobia na hospodársky rok).

V súlade s § 42 ods. 2 ZDP u daňovníka so zdaňovacím obdobím hospodársky rok je štvrtročný preddavok na daň splatný do konca príslušného štvrtroka hospodárskeho roka.

Daňovník, ktorého zdaňovacím obdobím je hospodársky rok, ktorý začal v priebehu roka 2020 a skončí v priebehu roka 2021, uplatní zníženú sadzbu dane 15 % v prípade, ak za zdaňovacie obdobie dosiahol zdaniteľné príjmy (výnosy) do 100 000 € vrátane.

Daňovník, ktorého zdaňovacím obdobím je hospodársky rok, ktorý začal v priebehu roka 2021 a skončí v priebehu roka 2022, uplatní zníženú sadzbu dane 15 % v prípade, ak za zdaňovacie obdobie dosiahol zdaniteľné príjmy (výnosy) do 49 790 € vrátane.

Príklad č. 20

Spoločnosť (a. s.) oznámi v lehote do 17.05.2022 zmenu účtovného obdobia z kalendárneho roka na hospodársky rok, ktorý začne od 01.06.2022 (tzn. hospodársky rok od 01.06.2022 do 31.05.2023).

Na základe daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2020 spoločnosti nevznikla povinnosť platiť preddavky na daň v roku 2021, ani v roku 2022 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021 (za zdaňovacie obdobie 2020 spoločnosť vykázala daňovú stratu).

Na základe daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2021, v ktorom v riadku 1110 vykáže daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 24 000 €, vznikne spoločnosti povinnosť platiť mesačné preddavky na daň vo výške 2 000 € (1/12 z 24 000). Spoločnosť nemá predĺženú lehotu na podanie daňového priznania za uvedené zdaňovacie obdobie. V súlade s § 42 ods. 9 ZDP účinným od 01.01.2021 spoločnosti nevznikne povinnosť vyrovnáť rozdiel na preddavkoch na daň za január až marec 2022 vo výške 6 000 € [(3 x 2 000) - 0] do 02.05.2022 (najbližší nasledujúci pracovný deň po 30.04.2022). Vznikne jej povinnosť platiť mesačné preddavky na daň vo výške 2 000 € za apríl a máj 2022 (2 x 2 000 €).

Na základe daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie od začiatku roka 2022 do dňa predchádzajúceho zmene zdaňovacieho obdobia na hospodársky rok, tzn. za zdaňovacie obdobie od 01.01.2022 do 31.05.2022, ktorého lehota na podanie je do 31.08.2022, jej vznikne povinnosť platiť štvrtročné preddavky na daň vo výške 2 800 € (1/4 z 11 200). V riadku 1110 tohto daňového priznania vykáže daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 11 200 €.

A. Ako má spoločnosť platiť preddavky na daň počas hospodárskeho roka?

- B. V ktorom daňovom priznaní si spoločnosť započíta na úhradu dane preddavky na daň zaplatené za mesiace január až máj 2022?
- C. Podliehajú preddavky na daň zaplatené v hospodárskom roku do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie od 01.01.2022 do 31.05.2022 vysporiadaniu?
- A. Spoločnosť v hospodárskom roku od 01.06.2022 do 31.05.2023 platí preddavky na daň do lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie (obdobie od 01.01.2022 do 31.05.2022), tzn. do 31.08.2022, z poslednej známej daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2021, tzn. z daňovej povinnosti 24 000 €. Na základe tejto daňovej povinnosti jej v súlade s § 42 ods. 1 ZDP vznikne povinnosť platiť mesačné preddavky na daň vo výške 2 000 € za jún až august 2022, tzn. spolu 6 000 € (3 x 2 000).
Po podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie od 01.01.2022 do 31.05.2022 (tzn. po 31.08.2022) spoločnosť platí preddavky na daň na základe dane uvedenej v tomto daňovom priznaní. Spoločnosti vznikne povinnosť platiť štvrtročné preddavky na daň vo výške 2 800 € (1/4 z 11 200). Podľa § 42 ods. 2 ZDP u daňovníka so zdaňovacím obdobím hospodársky rok je štvrtročný preddavok na daň splatný do konca príslušného štvrtroka hospodárskeho roka, tzn. v tomto prípade do 30.11.2022, 28.02.2023 a 31.05.2023, tzn. spolu 8 400 € (3 x 2 800).
- B. Spoločnosť si započíta zaplatené preddavky na daň za apríl a máj 2022 vo výške 4 000 € na úhradu daňovej povinnosti uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie od 01.01.2022 do 31.05.2022. [Daňová povinnosť v riadku 800 daňového priznania je vo výške 11 200 €, úhrn preddavkov na daň zaplatených na zdaňovacie obdobie podľa § 42 a § 51c ods. 1 ZDP v riadku 1010 je vo výške 4 000 €, tzn. spoločnosti vznikne povinnosť doplatiť v lehote na podanie daňového priznania (do 31.08.2022) daň vo výške 7 200 € (riadok 1100 daňového priznania)].
- C. V hospodárskom roku od 01.06.2022 do 31.05.2023 preddavky na daň zaplatené do lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie (obdobie od 01.01.2022 do 31.05.2022), tzn. mesačné preddavky na daň vo výške 2 000 € za jún až august 2022 (spolu 6 000 €) sú vyššie ako preddavky na daň, ktoré jej vyplynú platiť na základe dane uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie od 01.01.2022 do 31.05.2022 (povinnosť platiť štvrtročné preddavky na daň vo výške 2 800 €), spoločnosti k 31.08.2022 vznikne preplatok na zaplatených preddavkoch na daň vo výške 3 200 € [2 800 - (3 x 2 000)]. Keďže zaplatené preddavky na daň sú vyššie, použijú sa na budúce preddavky na daň alebo sa na základe žiadosti daňovníkovi vrátia. Na postup správcu dane pri vrátení preddavkov na daň na základe žiadosti daňovníka sa použijú ustanovenia daňového poriadku.
Ak by tieto zaplatené preddavky na daň boli nižšie, ako vyplýva z výpočtu podľa daňového priznania, v ktorom je uvedená daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, spoločnosť nie je povinná zaplatiť rozdiel na zaplatených preddavkoch v súlade s § 42 ods. 9 ZDP účinným od 01.01.2021.

Príklad č. 21

Daňovník, ktorého zdaňovacím obdobím je hospodársky rok, do lehoty na podanie daňového priznania za hospodársky rok od 01.11.2020 do 31.10.2021 (do 31.01.2022), platí štvrtročný preddavok na daň za I. štvrtrok hospodárskeho roka od 01.11.2021 do 31.10.2022 splatný 31.01.2022 vo výške 1 879,50 € [v daňovom priznaní za hospodársky rok od 01.11.2019 do 31.10.2020 vykázal v riadku 1110 daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 7 518 € (35 800 x 21 %), z čoho 1/4 predstavuje 1 879,50 €]. V daňovom priznaní za hospodársky rok od 01.11.2020 do 31.10.2021 v riadku 500 vykáže základ dane znížený o odpočet daňovej straty vo výške 87 360 €, v riadku 560 vykáže zdaniteľné príjmy presahujúce 100 000 €, riadok 610 nevyplní (neuplatňuje žiadnu úľavu na dani z príjmov podľa ZDP). V riadku 1110 vykáže daň na účely určenia výšky preddavkov na daň vo výške 18 345,60 € (87 360 x 21 %). Ako bude platiť preddavky na daň po lehote na podanie daňového priznania?

Na základe dane uvedenej v daňovom priznaní za hospodársky rok od 01.11.2020 do 31.10.2021 daňovníkovi vznikne povinnosť platiť mesačné preddavky na daň vo výške 1 528,80 € (1/12 z 18 345,60). V súlade s § 42 ods. 9 ZDP v znení účinnom od 01.01.2021 daňovník nie je povinný vyrovnáť rozdiel na zaplatených preddavkoch na daň za I. štvrtrok hospodárskeho roka od 01.11.2021 do 31.10.2022 vo výške 2 706,90 € [(3 x 1 528,80) - 1 879,50]. Po podaní daňového priznania za hospodársky rok od 01.11.2020 do 31.10.2021 bude platiť mesačné preddavky na daň vo výške 1 528,80 €, tzn. za mesiace február až október 2022.

Daňovník bude mať v hospodárskom roku od 01.11.2021 do 31.10.2022 predpísané preddavky na daň za I. štvrtrok hospodárskeho roka vo výške 1 879,50 €, za mesiace február až október 2022 mesačné preddavky na daň vo výške 9 x 1 528,80 €.

Mesačné preddavky na daň vo výške 1 528,80 € bude daňovník platiť aj v hospodárskom roku od 01.11.2022 do 31.10.2023 do lehoty na podanie daňového priznania za hospodársky rok od 01.11.2021 do 31.10.2022.

7. oddiel Platenie preddavkov na daň na základe rozhodnutia správcu dane – preddavky na daň inak

Podľa § 42 ods. 10 ZDP správca dane môže na základe žiadosti daňovníka alebo z vlastného podnetu rozhodnutím zmeniť preddavky na daň platené podľa pravidiel upravených ZDP, a to ak ide o:

- prípady, kedy daňovník preddavky na daň neplatí a ak ide o platenie preddavkov na daň u novovzniknutých daňovníkov,
- prípady, kedy daň uvedená v daňovom priznaní, na ktorej základe sú platené preddavky na daň, bola zmenená rozhodnutím správcu dane (napr. po daňovej kontrole) alebo dodatočným daňovým priznaním (podanie dodatočného daňového priznania u právnickej osoby nezakladá povinnosť upraviť platenie preddavkov na daň).

Správca dane môže v odôvodnených prípadoch na žiadosť daňovníka určiť platenie preddavkov na daň inak aj z iných dôvodov, ako sú uvedené v ustanovení § 42 ods. 10 ZDP.

8. oddiel Započítanie preddavkov na daň na úhradu dane uvedené v daňovom priznaní

Podľa § 51c ods. 1 ZDP sa preddavky na daň platia v eurách a **po skončení zdaňovacieho obdobia sa preddavky na daň zaplatené na toto zdaňovacie obdobie započítajú na úhradu dane za toto zdaňovacie obdobie.**

V daňovom priznaní v časti - Daň upravená o preddavky na daň a daňovú licenciu, v riadku 1010 - Úhrn preddavkov zaplatených za zdaňovacie obdobie podľa § 42 a 51c ods. 1 ZDP (uhradených do lehoty na podanie daňového priznania) sa uvádza suma preddavkov na daň zaplatených v zdaňovacom období podľa § 42 a § 51c ods. 1 ZDP (znížená o časť prevyšujúcu preddavky na daň zaplatené do lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, ktorá bola daňovníkovi vrátená na základe žiadosti podľa § 42 ods. 9 ZDP). Do tejto sumy sa započítavajú aj preddavky na daň, ktoré daňovník uhradil po skončení zdaňovacieho obdobia, najneskôr do lehoty na podanie daňového priznania, ak sa vzťahujú k daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie, za ktoré sa daňové priznanie podáva (napr. preddavok na daň za decembri 2022, ktorý daňovník uhradí až vo februári 2023). Súčasťou tejto sumy je aj preplatok, ak bol použitý na úhradu preddavkov na daň podľa § 79 daňového poriadku. Do tejto sumy sa nezapočítavajú preddavky na daň platené daňovníkom na budúce zdaňovacie obdobie do lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie, napr. mesačné preddavky na daň platené za január, február a marec 2023, ktoré sa zahrnú do sumy preddavkov na daň zaplatených na zdaňovacie obdobie 2023. V riadku 1010 daňového priznania daňovník uvádza aj sumu zaplatených preddavkov na daň, ktoré boli platené vo vyššej výške, ako mu vyplýva zo ZDP alebo boli platené bez právneho dôvodu a v priebehu zdaňovacieho obdobia nepožiadali o ich vrátenie v súlade s § 42 ods. 12 ZDP, tzn. aj takéto zaplatené preddavky na daň si daňovník po skončení zdaňovacieho obdobia započíta na úhradu daňovej povinnosti v súlade s § 51c ods. 1 ZDP.

Ak z podaného daňového priznania vyplynie, že daňová povinnosť za zdaňovacie obdobie je vyššia ako preddavky na daň zaplatené v priebehu zdaňovacieho obdobia, na ktoré boli platené, daňovník je povinný daň doplatiť v lehote na podanie daňového priznania, za predpokladu, že daňovník nebude mať predĺženú lehotu na podanie daňového priznania, tzn. za zdaňovacie obdobie, ktorým je kalendárny rok 2022 do 31.03.2023.

Ak daňová povinnosť uvedená v daňovom priznaní je nižšia ako zaplatené preddavky na daň, daňovníkovi vznikne daňový preplatok a daňovník môže požiadať o jeho vrátenie. Pri vrátení preplatku na dani správca dane postupuje podľa § 79 daňového poriadku.

9. oddiel Vrátene preddavkov na daň alebo rozdielu zaplatených preddavkov na daň

V súlade s § 42 ods. 12 ZDP správca dane vráti do 30 dní odo dňa podania žiadosti daňovníka

- zaplatené preddavky na daň, ak daňovníkovi nevznikla povinnosť platiť preddavky na daň podľa ZDP alebo
- rozdiel zaplatených preddavkov na daň, ak daňovník zaplatil preddavky na daň v sume vyššej, akú bol povinný zaplatiť podľa ZDP.

Pri vrátení preddavkov na daň alebo rozdielu zaplatených preddavkov na daň správca dane použije postup podľa § 79 daňového poriadku.

Upozornenie: Na rozdiel od možnosti vrátenia preddavkov na daň zaplatených do lehoty na podanie daňového priznania podľa § 42 ods. 9 ZDP, ustanovenie § 42 ods. 12 ZDP umožňuje vrátenie zaplatených preddavkov na daň alebo rozdielu zaplatených preddavkov na daň na žiadosť daňovníka v priebehu zdaňovacieho obdobia, ak boli zaplatené bez právneho dôvodu (nad rámec ustanovení § 42 ZDP) alebo boli zaplatené vo vyššej výške, akú bol daňovník povinný platiť podľa ZDP. Pri vrátení takto vzniknutého preplatku správca dane postupuje podľa § 79 daňového poriadku.

10. oddiel Oznamovacia povinnosť správcu dane

S účinnosťou od 01.01.2022 nadobudlo účinnosť ustanovenie § 42 ods. 13 ZDP, podľa ktorého výšku preddavkov na daň splatných po lehote na podanie daňového priznania oznámi správca dane daňovníkovi najneskôr päť dní pred splatnosťou preddavku na daň, ak správca dane neuplatní postup podľa § 42 ods. 10 ZDP, tzn. nevydá rozhodnutie o určení platenia preddavkov na daň inak.

Prvýkrát oznámi správca dane daňovníkovi výšku preddavku na daň a jeho splatnosť pri tých preddavkoch na daň (štvrtročných alebo mesačných), ktorých splatnosť z podaného daňového priznania prvýkrát uplynie počnúc 01.01.2022, a to aj vtedy, ak lehota na podanie daňového priznania uplynula do 31.12.2021.

Príklad č. 22

Daňovník so zdaňovacím obdobím hospodársky rok od 01.08.2020 do 31.07.2021 podal daňové priznanie za uvedené zdaňovacie obdobie v lehote na podanie daňového priznania, tzn. do 31.10.2021, z ktorého vyplynula povinnosť platiť štvrtročné preddavky na daň. Splatnosť ktorého preddavku na daň oznamuje správca dane daňovníkovi?

Správca dane prvýkrát oznámi daňovníkovi výšku a splatnosť štvrtročného preddavku na daň, ktorý je splatný 31.01.2022, tzn. preddavku na daň, ktorý je splatný po lehote na podanie daňového priznania a po nadobudnutí účinnosti § 42 ods. 13 ZDP.

Príklad č. 23

Daňovník so zdaňovacím obdobím hospodársky rok od 01.10.2020 do 30.09.2021 podal daňové priznanie za uvedené zdaňovacie obdobie v lehote na podanie daňového priznania, tzn. do 31.12.2021, z ktorého vyplynula povinnosť platiť mesačné preddavky na daň. Splatnosť ktorého preddavku na daň oznamuje správca dane daňovníkovi?

Správca dane prvýkrát oznámi daňovníkovi výšku a splatnosť mesačného preddavku na daň, ktorý je splatný 31.01.2022, tzn. preddavku na daň, ktorý je splatný po lehote na podanie daňového priznania a po nadobudnutí účinnosti § 42 ods. 13 ZDP.

Príklad č. 24

Daňovník so zdaňovacím obdobím kalendárny rok 2021 podá daňové priznanie za uvedené zdaňovacie obdobie v lehote na podanie daňového priznania, tzn. do 31.03.2022, z ktorého vyplynie povinnosť platiť

- a) štvrtročné preddavky na daň,
- b) mesačné preddavky na daň.

Splatnosť ktorého preddavku na daň oznamuje správca dane daňovníkovi?

Správca dane prvýkrát oznámi daňovníkovi výšku a splatnosť preddavku na daň, ktorý je splatný po lehote na podanie daňového priznania a po nadobudnutí účinnosti § 42 ods. 13 ZDP, tzn.

- a) štvrtročného preddavku na daň, ktorý je splatný 30.06.2022,*
- b) mesačného preddavku na daň, ktorý je splatný 30.04.2022.*

*Vypracoval: Finančné riaditeľstvo SR Banská Bystrica
Odbor daňovej metodiky
Január 2022*